

POSTANOWIENIE Z DNIA 30 CZERWCA 2004 R.

I KZP 8/04

Dochodzenia nie prowadzi się także, jeżeli zarzucony podejrzanemu czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy karnej pozostających w zbiegu kumulatywnym (art. 11 § 2 k.k.), z których chociaż jeden wyłącza możliwość prowadzenia dochodzenia.

*Przewodniczący: sędzia SN E. Strużyna.*

*Sędziowie SN: J. Sobczak, J. Szewczyk (sprawozdawca).*

*Zastępca Prokuratora Generalnego: R.A. Stefański.*

Sąd Najwyższy w sprawie Mariusza M., po rozpoznaniu przekazanego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Okręgowy w C. postanowieniem z dnia 11 marca 2004 r., zagadnienia prawnego wymagającego zasadniczej wykładni ustawy:

„Czy krótkotrwałe zatrzymanie podejrzanego w toku postępowania przygotowawczego, na podstawie wydanego przez Prokuratora nakazu doprowadzenia należy uznać za pozbawienie wolności w rozumieniu art. 325c pkt 1 k.p.k. wyłączające możliwość prowadzenia postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia?”

p o s t a n o w i ł o d m ó w i ć podjęcia uchwały.

## UZASADNIENIE

Przedstawione zagadnienie prawne wyłoniło się na tle następującej sytuacji procesowej.

Mariusz M. oskarżony został o to, że w dniu 26 lipca 2001 r. w C., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, posługując się sfalszowanymi zaświadczeniami o swoim zatrudnieniu i zarobkach w Firmie Transportowej „T.”, wyłudził kredyt w wysokości 2 884,20 zł na zakup telewizora marki Sony na szkodę AJG Bank Polska SA w W., to jest o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w C. postanowieniem z dnia 15 stycznia 2004 r., na podstawie art. 345 § 1 k.p.k. zwrócił sprawę Mariusza M. Prokuratorowi Rejonowemu w C. celem uzupełnienia postępowania przygotowawczego. Zdaniem Sądu Rejonowego postępowanie przygotowawcze przeprowadzono błędnie w formie dochodzenia, gdyż oskarżony był w toku postępowania zatrzymany. Na powyższe postanowienie zażalenie złożył oskarżyciel publiczny, który zarzucił obrazę art. 345 § 1 k.p.k., polegającą na uznaniu, iż w sprawie zachodzą przesłanki zwrotu sprawy do postępowania przygotowawczego. Prokurator w szczególności wywiódł, iż zatrzymanie podejrzanego jako krótkotrwałe i przemijające ograniczenie swobody, nie powinno być uznane za pozbawienie wolności w rozumieniu art. 325c pkt 1 k.p.k., skutkujące koniecznością prowadzenia postępowania przygotowawczego w formie śledztwa.

Sąd Okręgowy w C. postanowieniem z dnia 11 marca 2004 r. uznał, iż w sprawie wyłoniło się zagadnienie prawne wymagające zasadniczej wykładni ustawy i w konsekwencji sformułował przedstawione na wstępie pytanie, które na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przekazał Sądowi Najwyższemu do rozpoznania.

Zastępca Prokuratora Generalnego we wniosku Prokuratury Krajowej w przedmiocie zasadniczej wykładni ustawy, wniósł o podjęcie uchwały następującej treści: „zatrzymanie i doprowadzenie podejrzanego na podstawie art. 247 § 1 k.p.k. jest pozbawieniem wolności, o którym mowa w art. 325c pkt 1 k.p.k., wyłączającym możliwość prowadzenia dochodzenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem zagadnienia prawnego przedstawionego Sądowi Najwyższemu w trybie art. 441 § 1 k.p.k. mogą być tylko problemy wyłaniające się „przy rozpoznawaniu środka odwoławczego”, a więc kwestie pozostające w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy, w której zagadnienie powstało. Trafne jest wyrażone wcześniej stanowisko Sądu Najwyższego, że „przedmiotem pytania mogą być wyłącznie kwestie pozostające w związku z rozstrzygnięciem sprawy, w której kwestia powstała. Zaistnienie zatem związku przyczynowego pomiędzy przekazaną do rozstrzygnięcia kwestią, a rozstrzyganą sprawą jest jedną z trzech przesłanek warunkujących dopuszczalność pytań do Sądu Najwyższego” (post. Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 1993 r., I KZP 14/93, Wok. 1993, Nr 11, s. 10). Ponadto „pytanie ... musi być zatem ściśle powiązane z okolicznościami sprawy, a mówiąc wprost zaistnieć musi taka sytuacja procesowa, iż dokonanie wykładni określonego przepisu (lub przepisów) konieczne jest do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1997 r., I KZP 22/97, OSN Prok. i Pr. 1998, Nr 1, poz. 17).

Przedstawione przez Sąd Okręgowy w C. zagadnienie prawne nie ma znaczenia dla rozpoznania zażalenia. Mariusz M. został oskarżony o przestępstwo wyczerpujące znamiona określone w trzech przepisach ustawy karnej, w tym znamiona przestępstwa z art. 297 § 1 k.k. Stosownie do treści art. 325b § 2 k.p.k. dochodzenia nie prowadzi się między innymi w sprawach o przestępstwa wymienione w rozdziale XXXVI Kodeksu karne-

go. Występek stypizowany w art. 297 § 1 k.k. zamieszczony jest w rozdziale XXXVI Kodeksu karnego, zawierającym przestępstwa przeciwko obrotności gospodarczej. W opisanej sytuacji oczywistym jest, iż postępowanie przygotowawcze przeciwko Mariuszowi M. powinno być prowadzone w formie śledztwa, niezależnie od tego czy w jego trakcie podejrzany był, czy też nie był pozbawiony wolności. Przesłanką uzasadniającą prowadzenie postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia jest między innymi kwalifikacja prawna przestępstwa zarzucanego podejrzanemu. Dochodzenia nie prowadzi się także, jeżeli zarzucony podejrzanemu czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy karnej pozostających w zbiegu kumulatywnym (art. 11 § 2 k.k.), z których chociaż jeden wyłącza możliwość prowadzenia dochodzenia.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę, Sąd Najwyższy odmówił podjęcia uchwały.